

Відділ освіти Таращанської райдержадміністрації
Таращанська районна гімназія “Ерудит”

Свято поезії
“Це лиш вона – і рідна, і свята ”
(для старшокласників)

Підготувала
вчитель зарубіжної літератури,
класний керівник 6-А класу
Таращанської районної гімназії “Ерудит”
Котлярчук Г.М.

Тараща 2004

Все найкраще на землі починається від жінки. Бо вона – незгасна зірка, доброта від неї – це краса людини. Материнство святе і прекрасне, оспіване поетами, увічне художниками. У всіх народів й в усі віки жінка-мати була берегинею, добрим ангелом домашнього вогнища. Її мудрість поважали в сім'ї, в її розрадах знаходило спокій зранене і зболене синівське серце. Серце матері благословенне і сповнене любові і краси. Мова матері животворна, помисли її охороняють дитину протягом всього життєвого шляху. Щасливі ми, що живемо на українській землі, тут корінь нашого роду, що сягав сивої давнини, одвічних добрих традицій, що постійно відроджуються. Одна з них – свято Матері.

Мета: ознайомити учнів із народною творчістю, сприяти вихованню любові до поезії, пісні, виховувати любо і повагу до матері-жінки.

Наочне оформлення: плакат “З святом вас, дорогі жінки”, надувні кульки 16 штук, букети квітів.

Музичне оформлення: “Чуєш, мамо”: слова М.Ткача, муз. О.Злотника, “Пісня про рушник”: слова А.Малишка, муз. Г. Майбороди., “Мамина вишня”: слова Д.Луценка, муз. А Пашкевича, Вальс Шопена №64, М.Легран із к/ф “Шербудські парасольки”, “Місячна соната” Л.Бетховена, Вальс Шопена №69.

Обладнання: магнітофон, мікрофони 3 штуки, свічки, підсвічники, вази для квітів, квіти.

Хід свята

Звучить Вальс Шопена №64

І знову починається весна,
Так, як було це ще у неоліті
Лиш перша брунька вибухне на вітті,
І знову починається весна!

Це знову починається життя,
Невидимі шляхетні зміни на землі,

Кінчається симфонія Зими

І знову починається краса.

Звучить Вальс Шопена №69

Саме так: знову починається краса. Краса у всьому: краса розквіту землі, кохання, краса у ніжності дівчат, у чарівності та загадковості жінок. Саме від вас починається все найкраще на землі.

Вона прийшла непрохана й неждана,

І я її зустріти не зумів.

Вона до мене впливла з туману

Моїх юнацьких несміливих снів.

Вона прийшла, завітчана і мила,

І руки лагідно до мене простягла,

І так чарівно кликала й манила

Такою ніжною і доброю була

І я не чув, як жайвір в небі тоне,

Кого остерігає з висоти...

Прийшла любов непрохана й неждана, -

Ну як мені за нею не піти?!

Прийшла весна і принесла нам чудове свято. Перше свято весни.

У цей день навіть повітря наповнюється коханням та ласкою. У цей день прийнято говорити про жінку. Бо вона – незгасна зірка. Доброта від неї – це краса людини. Вона – Мадонна. Про неї хочеться писати вірші і оспівувати її.

На фоні Вальсу Шопена:

В. Шекспір

Її очей до сонця не рівняли,

Корал ніжніший за її уста,

Не білосніжні пліч її овали.

Мов з дроту гарного, коса густа..

Троянд багато зустрічав я всюди,

Та на її обличчі не стрічав.

І дише так вона, як дишуть люди,-

А не конвалії із диких трав
І голосу її рівнять не треба
До музики, милішої мені,
Не знаю про ходу богинь із неба,
А кроки милої – цілком земні.
І все ж вона найкраща поміж тими,
Що славлені похвалами пустими.

Межелайтіс “Жінка”

Мені здаєшся ти такою: крізь синяву прозорого туману я бачу Афродіту мармурову, що встала з п'єдесталу й знову живою сіла в голубій кімнаті. Змівши вічну позу, перетворився мармур на живе, ласкаве, біле тіло, і враз повіяло від нього бузковим диханням весни. Задумливе обличчя у спокої червоні губи, мов бруньки набухлі, і згорнуті на спочив крила рук, і синьо-снігове тремтіння тіла – все лебедя нагадує мені в тумані веснянім на побережжі, щось неземне, шляхетне, вкрай потрібне.

У творах Ренуара ти – мов нетутешня, особлива, та по-земному звабна і грайлива,

Здаєшся ти мені такою,
Мені здаєшся ти такою –
Земною водночас і неземною.
Щодень ти неоднакова і різна –
Ласкава і грізна,
Шляхетна й недосяжна,
В красі суворій невимовна,
Розумна і відважна,
Натхненна і гріховна,
Манлива,
Наче вогник у вікні...
Така й потрібна

Ти мені.

Про жінку написано багато і ще мало, але кохання до неї – це невичерпне почуття. І воно існує в душі людини до тих пір, поки б'ється її серце.

На фоні музики М.Леграна

Під звуки мелодії виходять читці назустріч один одному.

Р.Рільке

Згаси мій зір – я все ж тебе знайду;
Замкни мій слух – я все ж тебе почую,
Я і без ніг до тебе домандрую,
Без уст тобі обітницю складу.
Відломиш руки – я т оді тебе
Впіймаю серцем наче між долонь,
А спиниш серце – мозок запульсує,
Коли ж ти вкинеш в мозок мій вогонь
Тебе в крові палаючій понесу я

Ліна Костенко

Розкажу тобі думку таємну,
Дивний здогад мене обпік
Я залишуся в серці твоєму
На сьогодні, на завтра, навік
І минатиме час, нанизавши
Сотні вражень, імен і країн, -
На сьогодні, на завтра, назавжди
Ти залишишся в серці моїм.
А чому? То чудна теорема,
На яку ти мене прирік.
То все разом, ти – окремо,
І сьогодні, і завтра й навік.

8 березня 1908 року був хмарний день, мрячив дощ. Але вже зранку вулицями ішли демонстранти. Більшість з них – жінки. Багато хто ніс на руках

дітей. Так робітниці нью-йоркських підприємств заявили свій протест проти жорстокої капіталістичної експлуатації.

II міжнародна конференція жінок – соціалісток, що зібралася в Копенгагені в 1910 році, за пропозицією Клари Цеткін, прийняла рішення щорічно 8 березня відмічати як День міжнародної солідарності трудящих жінок у боротьбі за рівноправність. У нашій країні святкування вперше відбулося у 1913 році.

Понад 2,5 мільйони жінок живе нині на нашій планеті. Більшість з них бере найактивнішу участь в боротьбі за мир. З тих пір міжнародний жіночий рух виріс і зміцнів. Тепер Міжнародний жіночий день проводиться як об'єднання прогресивних жінок світу в боротьбі за мир, національну незалежність, за щастя і майбутнє дітей.

Одне з найпрекрасніших, найсвітліших всенародних свят, яке стало днем солідарності жінок різних країн. У 1987 році жінки планети провели в Москві свій Всесвітній конгрес, який пройшов під гаслом “За життя без війни”.

Іван Франко

Жіноче серце! Чи ти лід студений,
Чи запашний, чудовий цвіт весни?
Чи світло місяця? Огонь страшенний,
Що нищить все? Чи ти, як тихі сні невинності
Чим б'єшся ти? Яка твоя любов?
В що віриш? Чим живеш? Чого бажаєш?
В чім змінне ти, а в чім постійне? Мов!
Жіноче серце.

Г.Литвиненко.

Берегиня

Свята і грішна,
Ніжна і жагуча,
Цнотлива й пристрасна,

І сильна, і слабка,
Ти – жінка, неповторна й чарівна!
Ти – жінка, вічно мудра й молода
М'яка і владна, близька й далека
Світла й потайна,
Ти – жінка, жінка – мати і дружина,
Безмежне море доброти й тепла,
П'янка і чутна,
Ліки і отрута,
Земна й небесна,
Горда і проста,
Ти – жінка, королева, берегиня.
Мінлива, невізнана, дорога.

Звучить пісня “Мамина вишня”

У цей день прийнято згадувати пройдений жінкою шлях, важкий і благородний. Як не відчутти благовійного подиву і не схилитися перед молодими жінками декабристів, коли вони кинулись, як у безодню, в далекий Сибір, щоб відшукати своїх чоловіків. Ці жінки розділили з чоловіками їх участь, сповнену втрат і безправ'я.

Сьогодні ми згадуємо жінок, що загинули в битві з фашизмом, загинули в розквіті юності. І все ж відчуваємо їх живими. Усіх разом і кожен окремо. Кожна з них живе серед нас. Вони у посмішках дітей, у диханні космічних кораблів, у подвигу перших у світі жінок-космонавтів Валентини Терешкової і Світлани Савицької.

Василь Симоненко

1. Я такої не бачив, як ти...
Хочеш, хмари для тебе розвію?
Хочеш, землю в дощах утоплю?
Тільки дай мені крихту надії
Тільки тихо шепни – люблю...

2. Ображайся на мене, як хочеш,
Зневажай, ненавидь мене –
Все одно я люблю твої очі
І волосся твоє чарівне.
Хай досада чи гнів жевріє,
Хай до сліз я тебе озлю –
Ти для мене не тільки мрія,
Я живою тебе люблю...

3. Ви всіх разом так не любили
Як одну її треба любить
Я для неї хмар не розвію
І дощами землі не заллю,
І хвалитись, як ви. Не вмію,
Але я її дуже люблю.

4. Я люблю твої губи і брови,
І поставу і вроду твою,
Ображайся на мене, як хочеш,
І презирством убий мене –
Все одно, я люблю твої очі
І волосся твоє чарівне...

«Я проверял себя – это любовь, которой Богу было угодно за что-то меня вознаградить. И тогда я сказал себе: «Я её люблю потому, что на свете нет ничего похожего на неё, нет ничего лучше, нет ни цветка, ни звезды, ни человека прекраснее и нежнее. Да святится имя твоё!»

О.Куприн

Під час війни тепло жіночих сердець, жіноча любов надавала солдатам сили, щоб жити, воювати, перемагати

Звучить українська народна пісня “Летіла зозуля”

К.Симонов «Жди меня»

Далеко не всі, що чекали своїх близьких, побачили любі обличчя після війни. Велике святе слово – мати промовляв О.Стовба – офіцер, поет, син, що загинув на війні в Афганістані.

Руки морщинами, волоси седи, - мама!
Знаю, коснулись не раз тебя беды, - мама!
Слово, как солнце греет столетья – мама!
Имя твоё остаётся бессмертным – мама!
Жизнь и надежду дала нам с рожденья,
Счастье и горе несла с восхищеньем,
Ночи не спала, нас согревала,
Мягкой рукою лоб охлаждала – мама!
Первое слово сказал я простое
Первое чувство хранит всё святое.
Разные мамы на нашей планете,
И повторяют их дети – мама!
Новая мама на старой планете,
Новое счастье и первые дети,
Вечна жизнь – переливами света,
Новой любовью, как солнце согрета – мама!
Снова кого-то касаются беды ...
Руки морщинами, волоси седи ...
Слово, как солнце, нас греет столетья – мама!
Имя твоё остаётся бессмертным – мама!

Звучить Вальс Шопена №64

Жінка вільного світу. Це мати, яка з нами, це робітниця, інженер, лікар, педагог, вчений. Це людина – чию турботу ми відчуваємо щохвилини, в чіїх руках ми маємо потребу кожного дня. Життя Жінкою живе. Честь і слава їй.

“Вічна слава вашому імені, мамо Маріє, красоті вашій. Не було у вас дорогих черевиків, не душились ви паризькими духами, а пахли полином та берізкою. Не було ні шовку, ні сезонних капелюшків, ні кованих сундуків з

замками. Не мандрували ви по світу... Вам було ніколи, Ви, як та бджілка, були зайняті і од роси до роси все носили мед до нашого вулика”.

Звучить “Пісня про рушник”

Жінці на роду написано – бути матір’ю, сповідувати материнство, продовжувати свій рід. Заради цього варто жити на землі, долаючи всі труднощі та незгоди.

Мати. З чого починається це ласкаве і лагідне слово? З початку життя, з отих миттєвостей, коли ми починаємо розуміти, що то та вона.

Ота, що на світі одна

Ота, що народила тебе на світ

Ота, що над колискою

Ота, що годувальниця і страдниця

Ота, що просто мати!

Мати – всьому початок. Усе прекрасне в людини від променів сонця і молока матері – ось що наснажує нас любов’ю до життя. Мати тримає на руках свою дитину. Малюк пригорнувся до її рук, вбирає в себе їх тепло, і добре йому біля матусі, біля її слова і тепла.

Дитина і мати. Картина звичайна

А все ж наче сонцем промінням осяяна

Блакитям мальована, сонцем залита,

І стяжками чаром веселки сповита.

Загорнена в вічність ... в безмежні простори.

І краща, ніж земних митців архітвори.

В ній все те – найкраще, що має вселенна,

Її малювала рука божественна

Чисті звуки серця – і біль, і сліз море,

Посвята і розкіш, і щастя і горе...

Дитина і мати. Картина звичайна

Життя все нового – велика це тайна.

Не виразно милостивою, не величаво байдужою Царицею Небесною, а стражденною, бентежною Мадонною постає перед нами Божа Матір – Марія. Адже вона – заступниця українського жіноцтва. Задумлива й бентежна несе Вона сина назустріч долі. Віддає людям на пожалу й страждання найдорожче, що в Неї є – дитя.

М.Рильський.

Ти дивишся в майбутнє, у світи
І їм несеш Дитя своє. Крізь вії
Такий великий смуток пломеніє,
Що слів розради й мудрим не знайти.
Твоє малятко, круглооке й гоже,
Колись, теслярський проявивши хист,
Хрест витеше Собі людський, не Божий
Тому такий в Твоїм мовчанні зміст
Який лиш людство зрозуміти може,
А не Свята Варвара й пана Сікст.

Н.Назар

Яка ж ти гарна,
Радосте моя!
Пренепорочная,
Вибач, що беруся
Твою красу оспівувати я ...
Та не спинитись?
Ні, я не спинюся.

Яка ж ти гарна! Що іще додати?
Мій подив не поміститься у слові
Якщо не Ти, хто допоможе нам?
Великий Бог, його діла чудові.
Яка ж ти гарна, Квітко чистоти,

Пренепорочна в зоряній короні.
Коли б не Ти, о що, коли б не Ти?
Хто нас згадає при господнім Троні?
Яка ж ти гарна!
Матінко моя!
Пренепорочная,
Вибач, що беруся
Твою красу оспівувати я ...
Та не спинитись?
Ні, я не спинюся.
Яка ж ти гарна, о Маріє!

Біля колиски нашої нації стоїть жінка, берегиня. Берегине наша! Це ти ніжною колисковою оберігаєш мій сон дитинства. Це ти навчаєш жити за законами любові і правди. Це ти не даєш спіткнутись на життєвих дорогах, будиш совість, бережеш від ганьби. І я стаю на коліна перед любов'ю і добротою, перед мужністю і ніжністю твоєю.

Есть в природе знак святой и вещий, -
Ярко обозначенный в веках!
Самая прекрасная из женщин –
Женщина с ребёнком на руках.
От любой напасти заклиная
(Ей-то уж добра не занимать)
Нет, не Богоматерь, а земная
Гордая, возвышенная мать.
Всё на свете метится следами,
Сколько бы ни вышагал путей,
Яблоня – украшена плодами,
Женщина – судьбой своих детей.
Пусть ей вечно солнце рукоплещет,
Так она и будет жить в веках,

Самая прекрасная из женщин –
Женщина с ребёнком на руках.

Звучить Аве-Марія

Немає любові, сильнішої від материнської, немає ніжності ніжнішої від ласки і клопотів материнських, немає тривоги тривожнішої від безсонних ночей і незімкнутих очей материнських. Людство існує лише завдяки материнській любові.

Найніжніші, найсокровенніші, найкращі слова сьогодні Вам, жінки, матері.

Бо ми несем любов
Коханим вчителям і матерям
Плакаєм квіти на землі і в серці,
Неначе сонце весняним полем,
Нехай вам, любі, доля усміхнеться!
Ти – вся любов. Ти – чистота,
Довірливість благословенна.
Твоя краса мені свята,
Твоя любов мені священна.
Трояндо неба і землі,
В тобі всі їхні барви грають ...
У мене сльози розцвітають,
Цвітуть думками на чолі.
В будинок твій я входжу, наче в сад,
І для тривог моїх, турбот моїх, досад
Мені дарує він красу землі і неба.
Я першим поглядом завжди
Дивлюсь на тебе.
Тобі присвячую я літ своїх світання,
Весну думок, весну свого кохання.

М.Вінграновський

Звучить Вальс Шопена №69

Література

1. Бачинська Є.М. Свято в школі. В 2 ч.: Навчально-методичний посібник. - Б.Церква, 2003
2. Воропай О. Звичаї нашого народу. В 2 т. – К.: Оберіг, 1991
3. Погорецька Г. // Шкільний світ. - 2002. - №13. – 49с.
4. Свято весни: Сценарій// Розкажіть онуку. – 2002. - №4, 5. – 72с.
5. Труш // Шкільний світ. – 2002. - №3. – 54с.
6. Цимбалюк В.І. Колиска українського народу. – К.: Майстр-S, 2000. – 204с.

Пісня про рушник

сл.А.Малишка

муз.Г.Майбороди

Рідна мати моя, ти ночей не доспала,
І водила мене у поля край села,
І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала,
І рушник вишиваний на щастя дала.

Хай на ньому цвіте росяниста доріжка,
І зелені луги, й солов'їні гаї,
І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка,
І засмучені очі хороші твої,
І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка,
І засмучені очі хороші, блакитні твої.

Я візьму той рушник, простелю, наче долю,
В тихім шелесті трав, в щебетанні дібров,
І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю:
І дитинство, й розлука, й твоя материнська любов.
І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю:
І дитинство, й розлука, й твоя материнська любов.

Заспівай мені, мамо моя.

сл.О.Богогачука   муз.В.Верменича

Заспівай мені, мамо моя.
Як бувало, колись над колискою.
Буду слухати, слухати я
І стояти в замрії берізкою.

Заспівай, заспівай, заспівай
Заспівай мені, мамо моя!

Чи то сни, чи то, може, не сни?
Хтось щовечора стука в вікно мені.
І зітхають всю ніч ясени,
І гойдаються місячні промені.

Чи то сни, чи то сни, чи то сни,
Чи то сни, чи то мамо, не сни.

Заспівай мені, мамо, про те,
Що приходять до нас не питаючи.
І без кореня в серці росте,
І бо цвіту цвіте, розцвітаючи.

Заспівай, заспівай, заспівай
Заспівай мені, мамо моя!